

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 11 § lagen om lärarutbildning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om lärarutbildning skall ändras så att lektorer vid universitetens lärarutbildningsenheter samt rektorer och lektorer vid övningsskolorna under åren 1997—1999 inte skall ha rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier under en termin. Enligt propositionen skall tjänstgöring under nämnda år inte beaktas när den tjänstgöringstid som medför

rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut. Motsvarande arrangemang har av statsökonomiska skäl varit i kraft 1994—1996.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1997 och gälla till utgången av år 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I 5 § (621/88) lagen om lärarutbildning stadgas att lärarutbildning anordnas vid högskolornas pedagogiska fakulteter eller andra motsvarande enheter. Dessa kallas i lagen lärarutbildningsenheter. Till en lärarutbildningsenhet hör enligt lagens 6 § ett nödigt antal övningsskolor. Om dem gäller vad som stadgas särskilt.

Lärarutbildningsenheter finns vid Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Lapplands, Tammerfors, Uleåborgs och Åbo universitet samt vid Åbo Akademi. Varje universitet har en eller flera övningsskolor. Antalet övningsskolor är sammanlagt 13.

Den som är ordinarie lektor vid en lärarutbildningsenhet eller ordinarie rektor eller lektor vid en övningsskola har enligt lagens 11 § rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier under en termin efter varje period om sju år under vilken han har skött en så-

dan tjänst. Såsom tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledigheten beaktas även tid som tillfällig lektor vid lärarutbildning som anordnas av en högskola. För studietermen betalas den lön som hör till tjänsten. En rektor eller lektor som har fyllt 60 år eller som skulle komma att fylla 60 år före utgången av sin studietermi har inte vare sig rätt eller skyldighet till tjänstledighet för studier.

Lärarutbildarna har haft rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier alltsedan lärarutbildningen överfördes till högskolorna, dvs. 1973—1975. Erfarenheterna av studietermierna har varit positiva. De studier som bedrivits under tjänstledighetstiden har utvecklats med utnyttjande av sakkunskapen vid högskolorna. Systemets betydelse var störst på 1970-talet då lärarutbildningen just hade överförts till högskolorna och en stor del av lärarutbildarna hade flyttat över till högskolorna från andra läroanstalter. Denna

rätt och skyldighet har av statsekonomiska skäl avbrutits för två år under 1970-talet och mellan den 1 augusti 1994 och den 31 januari 1996.

I budgetpropositionen för 1997 höjs anslagen för övningsskolorna inte i någon större omfattning jämfört med anslagen för innehavande år och det torde inte heller vara möjligt att höja dem under de närmaste åren. Det föreslås därför att det stadgas att rätt och skyldighet till en avlönad studietermi n inte skall gälla under åren 1997—1999. Om tjänstgöringen under nämnda tid räknas som berättigande till en studietermi n, skulle en betydande del av lärarutbildarna vara tjänstledig under en termi n år 2000 och de närmast följande åren. Det föreslås därför att tjänstgöring som infaller under åren 1997—1999 inte skall beaktas när den tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier räknas ut.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Enligt 11 § 1 mom. får den som är tjänstledig för studier den lön som hör till hans tjänst. Universitetens och övningsskolornas lönekostnader för de vikarier som anställts för denna tid uppgick till sammanlagt ca åtta miljoner mark per år innan systemet avbröts. Om systemet infördes på nytt skulle antalet rektorer och lektorer som har rätt och skyldighet till tjänstledighet under de närmaste åren vara något mindre än under de första

åren av årtiondet, eftersom tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet inte har tjänats in under åren 1994—1996. Kostnaderna för systemet skulle vara mindre än åtta miljoner mark under de närmaste åren, men skulle småningom stiga i takt med att tjänstgöringstid som medför rätt till tjänstledighet åter börjar tjänas in.

Antalet personer som har rätt och skyldighet till tjänstledighet enligt 11 § har vuxit i och med att barnträdgårdsläraryt bildningen och lektorstjänsterna vid barnträdgårdsläraryt instituten överfördes till universitetet den 1 augusti 1995. Detta innebär att kostnaderna för systemet med tiden skulle bli större än tidigare.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Utlåtande om propositionen har begärts av utbildningsstyrelsen, de universitet som ordnar lärarutbildning, övningsskolorna samt Undervisningssektorns Fackorganisation rf.

4. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 11 § lagen om lärarutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 11 § 2 mom. lagen den 10 december 1971 om lärarutbildning (844/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 17 december 1993 (1208/93), som följer:

11 §

Rätt och skyldighet enligt 1 mom. till tjänstledighet för studier gäller inte från och med den 1 augusti 1994 till och med den 31 december 1999. Tjänstgöring under 1994—1999 beaktas inte när den tjänstgö-

ringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Helsingfors den 27 september 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

Lag

om ändring av 11 § lagen om lärarutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 11 § 2 mom. lagen den 10 december 1971 om lärarutbildning (844/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 17 december 1993 (1208/93), som följer:

Gällande lag

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt och skyldighet enligt 1 mom. till tjänstledighet för studier gäller inte från och med den 1 augusti 1994 till och med den 31 december 1996. Tjänstgöring under 1994, 1995 och 1996 beaktas inte när den tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut.

Rätt och skyldighet enligt 1 mom. till tjänstledighet för studier gäller inte från och med den 1 augusti 1994 till och med den 31 december 1999. Tjänstgöring under 1994—1999 beaktas inte när den tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.